

Nr 63.

Av herr **Hagberg** i Malmö m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag om indragning av en förste bibliotekarietjänst vid universitetsbiblioteket i Lund.*

Redan i proposition till 1941 års riksdag föreslogs bl. a. indragning vid första förekommande ledighet av en förste bibliotekarietjänst vid universitetsbiblioteket i Lund. I anslutning till motioner i båda kamrarna (F. K.: 88 och A. K.: 120) avslog emellertid riksdagen denna proposition. Förslaget har nu åter tagits upp i statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, under punkt 59 f, sid. 165 ff.

Den befattning, som det här är fråga om, beviljades så sent som 1938, och då efter många och långvariga utredningar, som börjat redan 1919. I Kungl. Maj:ts proposition till 1938 års riksdag (1938: 218, sid. 85 ff) underströks behovet av denna tjänst mycket starkt. Att tjänsten ifråga är den sist beviljade vid universitetsbiblioteket betyder alltså ej att behovet av densamma ej skulle vara väl utrett.

Genom en indragning komme handskrifts-, porträtt-, plansch- och kartavdelningarna att bli utan kvalificerad föreståndare. Denna befattning har alltid ansetts vara av särskilt krävande beskaffenhet, och varken vid kungl. biblioteket eller vid universitetsbiblioteket i Uppsala har ifrågasatts annat än att detta föreståndarskap skulle anförtros åt en tjänsteman med förste bibliotekaries tjänstegrad. Detsamma bör gälla även om Lund. Särskilt är att märka, att handskriftsavdelningen i Lund befinner sig i mycket stark tillväxt, vilket framgår bl. a. av bibliotekets senaste årsberättelser. Denna bibliotekets expansion hör till de mest glädjande formerna för bibliotekets utveckling, då därigenom betydande samlingar av för särskilt Sydsveriges kulturhistoria värdefullt material lämnats i offentlig vård och gjorts tillgängligt för forskningen. Att en högre tjänsteman, i Lund som i Uppsala, haft särskild befattning med denna avdelning av bibliotekets verksamhet, har redan visat sig vara av synnerligt värde för biblioteket.

När en indragning nu föreslagits och detta skett med hänvisning till besparingsberedningens förslag, bör det framhållas, att besparingsberedningen i detta fall ej synes ha tagit hänsyn till annat än det tidigare framlagda förslaget om en indragning och ej till de skäl, som anförts mot detta. Hur indragningen skulle komma att verka framgår enklast, om man jämför de olika personalstaterna vid de tre stora biblioteken. Dessa äro för närvarande:

	Lund	Uppsala	Kungl. bibl.
Överbibliotekarie			
resp. riksbibliotekarie	1	1	1
Förste bibliotekarier	4	4	4
» » på e. o. stat		1	1
Andre bibliotekarier	5	10	7
	<hr/> 11	<hr/> 16	<hr/> 13

Av dessa föreslås i propositionen, utom indragningen i Lund, en andre bibliotekarie i Uppsala och en e. o. förste bibliotekarie vid kungl. biblioteket till indragning. Det säger sig självt, att en indragning av en ordinarie förste bibliotekarietjänst måste för ett bibliotek verka svårare än indragning av en lägre tjänst. Och denna indragning föreslås nu för Lunds del, som redan förut är sämre försett med arbetskrafter än de övriga biblioteken. Det har också från universitetets sida framhållits, att detta måste allvarligt påverka bibliotekets organisation.

Vid bedömandet av behovet av arbetskraft är en jämförelse mellan universitetsbiblioteken lämpligast. Det bör då observeras, att Lunds universitet företer en utvecklingskurva, som är i mycket kraftigt stigande. I Lund inskrevos t. ex. höstterminen 1907 endast 922 studenter och samma termin 1937 2.578 studenter. Studentantalet i Lund har, som bl. a. framgår av utredningen i statens offentliga utredningar 1935: 52, kommit upp till paritet med Uppsala. Men arbetskraften vid Lunds universitetsbibliotek, ursprungligen avpassad efter de i Lund rådande mindre förhållandena, har icke fått följa med universitetets utveckling.

Om den föreslagna indragningen enligt Kungl. Maj:ts proposition skulle bifallas, komme proportionerna mellan förste och andre bibliotekarier vid Lunds och Uppsala universitetsbibliotek att bli resp. 3: 6 och 5: 9. En sådan klassificering synes ej kunna motiveras vare sig genom bibliotekens storlek eller genom det där utförda arbetet, som åtminstone ifråga om det löpande, normala arbetet synes vara likvärdigt på båda ställena.

I varje fall bör den rent formella synpunkten, att, om en indragning sker på det ena stället måste en sådan också ske på det andra, ej få bli avgörande, och framför allt då icke så, att den redan sämre tillgodosedda institutionen drabbas förhållandevis hårdare än den redan bättre tillgodosedda. En utjämnning biblioteken emellan synes snarare kunna anses rimlig, och under sådana omständigheter böra skäl ej föreligga för en indragning av en förste bibliotekarietjänst vid Lunds universitetsbibliotek. Möjligen skulle dock kunna ifrågasättas, att tjänsten vid första ledighet provisoriskt vakanssättes för att vid bättre tider åter förses med innehavare. Besparingen blir lika stor, men biblioteket förlorar icke tjänsten.

Med hänvisning till vad här ovan anförts yrkas avslag på det i Kungl. Maj:ts proposition nr 1 under åttonde huvudtiteln, punkt 59 f., framlagda förslaget om indragning av en förste bibliotekarietjänst vid universitetsbiblioteket i Lund.

Stockholm den 20 januari 1942.

Erik Hagberg.

Allan Vougt.

Åke Wiberg.

Sven Lundberg.

Eric Bladh.